

Eksamensoppgaver med sensorveiledning ny/utsatt 3.3.2020

OPPGAVE 1 RESPIRASJON (10%)

Beskriv data (opplysninger) som sykepleier skal innhente om pasientens respirasjon.

Sensorveiledning:

- Frie luftveier
- Pasientens egne opplysninger
- Respirasjonens frekvens, dybde og rytme
- Respirasjonsbevegelser
- Hoste
- Slimproduksjon og ekspektorat
- Respirasjonslyder
- Pustebesvær –dyspné
- Bruk av hjelpemuskulatur-
- Atferd og bevissthet
- Hudfarge
- Negl- og fingerforandringer
- Smerter
- Ernæringstilstand

Minstekrav: Kandidaten beskriver min. fire områder og av disse må respirasjonsfrekvens eller dyspné være med.

Skaug, E.-A. & Berntzen, H. (2016). Respirasjon. I N. J. Kristoffersen, F. Nortvedt, E.-A. Skaug & G. H. Grimsbø (Red.), Grunnleggende sykepleie (B2). Oslo: Gyldendal Akademisk. S. 89-100.

OPPGAVE 2 RESPIRASJON (13%)

Gjør rede for kjennetegn ved kroppsstillinger som fremmer respirasjon og gi eksempler på to slike stillinger.

Sensorveiledning:

Stillinger som fremmer respirasjon er stillinger som:

- gir lungene ekspansjonsmulighet
- reduserer trykk fra mageinnhold mot diafragma

-gir støtte for skuldre og nakke

-letter bruk av hjelpemuskulatur

Minstekrav: Redegjørelse for min. en aktuell stilling og eksemplifisering av min. en aktuell stilling i tekst/bilde.

Skaug, E.-A. & Berntzen, H. (2016). Respirasjon. I N.J. Kristoffersen, F. Nortvedt, E.-A. Skaug & G. H. Grimsbø (Red.), Grunnleggende sykepleie(B2). Oslo: Gyldendal Akademisk. S.103-104 og 118-119.

OPPGAVE 3 KLINISKE VURDERINGSPROSESSER (10%)

Beskriv metoder som sykepleier benytter for å innhente data (opplysninger) hos pasient.

Sensorveiledning:

- Samtale

- Observasjon; som omfatter

- Inspeksjon - bruke syns-, hørsels- og luktesans
- Palpasjon – bruke av hendene, eller deler av disse, for å berøre og undersøke, eksempelvis hudens temperatur (varm/kald)
- Perkusjon - å banke ved hjelp av hendene på kroppsdeler for å framkalle lydbølger eller vibrasjon for å undersøke underliggende strukturer
- Auskultasjon - å lytte vha stetoskop for å forsterke kroppsllyder en ikke kan høre med øret alene.

Minstekrav: Beskriver 2 av punktene.

Skaug, E.-A. (2016). Kliniske vurderingsprosesser og dokumentasjon av sykepleie. I N.J. Kristoffersen, F. Nortvedt, E.-A. Skaug & G. H. Grimsbø (Red.), Grunnleggende sykepleie(B1). Oslo: Gyldendal Akademisk, s. 350-352.

OPPGAVE 4 ERNÆRING (15%)

Gjør rede for aktuelle kliniske observasjoner sykepleier foretar ved vurdering av ernæringsstatus.

Sensorveiledning:

-Høyde, vekt og vektutvikling over tid.

-KMI/BMI kan gi et enkelt mål på ernæringstilstanden.

-Observasjon av:

- Hud, slimhinner og tannkjøtt: hudens elastisitet og tørrhet, sprekker i munnviker og blødning fra tannkjøtt.
- Munntørrhet / munnsårhet / svelgeproblemer / tyggeproblemer.

- Hår og negler: håravfall og endringer i hårstrukturen
- Urin og avføring: mengde (døgnmåling/registrering), utseende og lukt.

-Laboratorieprøver som kan være med å gi et bilde av pasientenes ernæringsstatus er: serumalbumin, kreatininutskillelse, hemoglobin, vitaminanalyse og kolesterolverdi.

Minstekrav: Min. 2 av punktene over er gjort rede for og av disse må enten høyde, vekt eller KMI være med.

Aagaard, H. (2016). Væske og ernæring. I N.J. Kristoffersen, F. Nortvedt, E.-A. & G. H. Grimsbø (Red.), Grunnleggende sykepleie(B2). Oslo: Gyldendal Akademisk. S. 206-213. Sortland, K. (2015). Ernæring: mer enn mat og drikke. (5. utg.). Bergen: Fagbokforlaget.

OPPGAVE 5 ERNÆRING (10%)

Beskriv symptomer på dehydrering.

Sensorveiledning:

Kandidaten beskriver tørste, tørre slimhinner, tørre og sprukne lepper, stående hudfolder, mørk og konsentrert urin, lav diurese, lavt blodtrykk, vekttap, feber, trøtthet, slapphet, uvelhet, apati, forvirring.

Minstekrav: Min. fire tegn er beskrevet og av disse må tørste eller tørre slimhinner være med.

Aagaard, H. (2016). Væske og ernæring. I N.J. Kristoffersen, F. Nortvedt, E.-A. & G. H. Grimsbø (Red.), Grunnleggende sykepleie (B2). Oslo: Gyldendal Akademisk. S. 213-214.

OPPGAVE 6 ERNÆRING (5%)

Nevn ulike konsekvenser av underernæring for pasienten.

Sensorveiledning:

Redusert muskelmasse, nedsatt muskelkraft, nedsatt respirasjon, dårlig sirkulasjon, redusert immunforsvar, forsinket sårtilheling, depresjon, apati og konsentrasjonsvansker.

Minstekrav: Min. tre forhold er nevnt.

Aagaard, H. (2016). Væske og ernæring. I N.J. Kristoffersen, F. Nortvedt, E.-A. & G. H. Grimsbø (Red.), Grunnleggende sykepleie(B2). Oslo: Gyldendal Akademisk. S. 214-215.

OPPGAVE 7 ELIMINASJON (8%)

Beskriv hva obstipasjon er.

Sensorveiledning:

Hard avføringen, som er vanskelig å kvitte seg med. Et symptom, ingen sykdom.

Minstekrav: Nevner hard avføring.

Gjerland, A. (2016). Eliminasjon. I N.J. Kristoffersen, F. Nortvedt, E.-A. Skaug & G. H. Grimsbø (Red.), Grunnleggende sykepleie (B. 2). Oslo: Gyldendal akademisk. S. 296.

OPPGAVE 8 ELIMINASJON (12%)

Gjør rede for sykepleietiltak for å forebygge obstipasjon.

Sensorveiledning:

Kosthold: Fiberrik kost (20-30 gram daglig) bløtgjør, øker tarmvolum, reduserer passasjetid –forutsetter væsketilførsel).

Rikelig drikke (2-3 liter væske per dag).

Fysisk aktivitet: Regelmessig aktivitet påvirker mage-tarm-kanalen, fremmer motilitet både mekanisk og ved økt blodgjennomstrømning.

Regelmessige toalettvaner virker regulerende. Refleks oftest sterkest på morgenen.

(Huksittende) stilling ved defekasjon, avslappet stilling med knær høyere enn hofter.

Minstekrav: Beskriver min. to tiltak, ett av disse må være gjort rede for.

Gjerland, A. (2016). Eliminasjon. I N.J. Kristoffersen, F. Nortvedt, E.-A. Skaug & G. H. Grimsbø (Red.), Grunnleggende sykepleie (B. 2). Oslo: Gyldendal akademisk. S. 300-304.

OPPGAVE 9 SIRKULASJON (5%)

Nevn områder på kroppen som er særlig utsatt for decubitus (trykksår) i ryngleie.

Sensorveiledning:

I ryngleie er kroppen mest utsatt for trykksår på områdene; bakhodet, skulderbladene, ryggraden (torakalfykosen), albuer, korsbein, hoftekammene, sittebeinsknutene og hæl områdene.

Minstekrav: Min. tre områder nevnes.

Johansen, E. (2016). Sirkulasjon. I N.J. Kristoffersen, F. Nortvedt, E.-A. Skaug & G. H. Grimsbø (Red.), Grunnleggende sykepleie (B. 2). Oslo: Gyldendal Akademisk, s. 146.

OPPGAVE 10 SIRKULASJON (12%)

Gjør rede for sykepleietiltak for å forebygge trykksår.

Sensorveiledning:

-Trykkavlastning; avlastende materiale som puter, spesialmadrasser, skinn, unngå trange sko.

-Hyppig stillingsendring.

-Unngå friksjon mot huden, skrukker på underlaget, benytte sklilaken ved forflytning, plastfilm på utsatte steder.

-Ivareta god personlig hygiene, tilstrebe ren og myk hud vha vask og smøre med krem eller salve.

-Mobilisering

-Ernæring ift. Behov

Minstekrav: Beskriver min to forhold og redegjør for min. ett av disse.

Johansen, E. (2016). Sirkulasjon. I N. J. Kristoffersen, F. Nortvedt, E-A. Skaug & G. H. Grimsbø (Red.), Grunnleggende sykepleie(B2). Oslo: Gyldendal Akademisk. S. 156-159.